

**Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. İlhan Unat'ın 4 Aralık
1968 günü Fakülte'nin 109 ncu Kuruluş yıldönümü dolayısıyla
yaptığı konuşma**

Sayın Misafirlerimiz,

Öğretim Üye ve Yardımcıları, Mezunlar ve Öğrencilerle Bir Bütün
Olan Değerli ve Aziz Mülkiyeliler,

Mülkiyemizin memlekete şerefli hizmetlerle dolu uzun geçmi-
şine yeni bir halka ekliyen 109 uncu kuruluş yıldönümünü kutla-
mak için toplanmış bulunuyoruz. Bu mutlu günün sevincini paylaş-
mak üzere müessesemizi şerefliendirdiğiniz için derin şükran duy-
gularımı sunarım. Hep biliyoruz ki memleketin dört köşesinde ve
yurt dışında görevleri başındaki Mülkiyelilerin de kalpleri bugün bi-
zimle beraber çarpmaktadır. Kendilerine, sizin duygularınızı da
dile getirdiğim inancıyla, sevgiler ve saygılar sunarım.

4 Aralık Mülkiyelilerin bu şerefli ocağa mensup olmanın kı-
vancını yürekten duydukları ve bunun verdiği sorumlulukla yur-
da hizmet aşklarını bir vicdan muhasebesine tâbi tuttukları gün-
dür. Bir başka deyişle 4 Aralık Mülkiyeli için bir sembol değeri ta-
şır. Oysa, Mektebi Mülkiyenin ilk 12 Şubat 1859 da kurulduğu, yıl-
dönümü kutlamalarına esas alınan tarihin —ki okulun bir yüksek
öğrenim müessesesi halinde ilk defa öğretime başladığı gündür—
19 Teşrinisâni 1293'ü karşılayan 1 Aralık 1877 olduğu ve 1908'den
itibaren mektebin açılışı yıldönümlerinin kutlanması geleneği ku-
rulurken gerçek açılış tarihinin değil de, olayı nakleden iki gün
sonraki Takvim-i Vekayi nüshasının yayınlandığı tarihin esas tutul-
duğu, miladî takvimin kabulünden sonra yapılan yeni bir yanlış-
lıkla esasen doğru olmayan 21 Teşrinisaniye 12 gün yerine 13 gün
ilâve edildiği ve 3 gün farkla 4 Aralık tarihine varıldığı bazı araş-
tırmacıların çabaları sonunda kesinlikle ortaya çıkmıştır. Bunun bir
defa olsun bu kürsüden belirtilmesini gerçeğe ve sözünü ettiğim
araştırmacılarından biri olan rahmetli babamın aziz hatırasına saygı-

mın gereği saydım. Ne var ki zamanla gerçekten de daha güçlü olmuş bulunan 4 Aralık tarihini Mülkiyelilerin hafızasından ve gönülünden çıkarmağa ne imkân ne de lüzum bulunmadığını bilmekteyim. Mülkiyeliler tarihî gerçeği bilecekler, fakat bayramlarını 4 Aralık'da kutlamağa devam edeceklerdir. Aziz Mülkiyeliler, 4 Aralık günümüz hepimize kutlu olsun.

Değerli misafirlerimiz,

Şimdi sizlere, geleneğimize uygun olarak, Fakültemizin son bir yıl içindeki çalışmaları ve gelişmesi hakkında kısaca bilgi arz etmek istiyorum :

1967 - 1968 öğretim yılında Fakültemiz lisans öğrenci sayısı 1302 idi. Bu ders yılı sonunda 150'si İktisat ve Maliye Bölümünden, 62'si Siyaset ve İdare Bilimleri Bölümünden, 46'sı da Uluslararası İlişkiler Bölümünden olmak üzere, 258 genç mezun olmuştur.

İçinde bulunduğumuz 1968-1969 ders yılında lisans öğrenci mevcudumuz, 106'sı yabancı uyruklu olmak üzere, 1282'dir. Bu ders yılı sonunda ilk mezunlarını verecek olan Siyasal Bilgiler Fakültesi Basın ve Yayın Yüksek Okulu'nun öğrenci sayısı da 270'dir.

Lisans sınıflarımızda son beş yılın başarı oranlarını gözden geçirdiğimizde karşılaştığımız manzara cidden memnuniyet vericidir. 1963-1964 öğretim yılında % 67,4 olan başarı oranı, 1966-67 öğretim yılı dışarda tutulursa, devamlı bir artış göstererek 1967-68 öğretim yılında % 82,5'e ulaşmıştır. Özellikle dar boğaz olan birinci sınıfta 1963-64 öğretim yılında % 50'nin altında olan başarı oranının 1967-68 öğretim yılında % 69,5'e varmasını iç açıcı bir sonuç olarak değerlendirmek gerekir.

1968-69 öğretim yılının lisans programımız bakımından özelliği bu ders yılından itibaren yeni lisans yönetmeliğinin birinci ve ikinci sınıflara ilâveten üçüncü sınıfta, yâni iki uzmanlaşma sınıfından ilkinde de yürürlüğe girmiş bulunmasıdır. Böylece bu yıl Fakültemizde ötedenberi mevcut İktisat ve Maliye, Siyaset ve İdare Bilimleri, Uluslararası İlişkiler Bölümlerinin yanında İşletmecilik Bölümü de açılmış bulunmaktadır. Geçen yıl üçüncü sınıfa geçen öğrencilerimizden 77'sinin İşletmecilik Bölümünü seçmiş bulunmaları, memleketimizin işletmecilik alanında üstün nitelikte elemana olan ihtiyacını gençlerimizin de gereği gibi takdir edebil-

miş olduklarını gösteren sevindirici bir olaydır. İşletmecilik Bölümünün açılması İktisat ve Maliye Bölümüne yönelen fazla sayıda öğrenci akımını önliyerek uzmanlık bölümlerimizi öğrenci sayısı bakımından dengeli bir bünyeye kavuşturması, dolayısıyla az sayıda öğrenci ile iyi nitelikte öğretim yapmak imkânını sağlaması bakımından da hayırlı olmuştur.

Yine 1968-69 öğretim yılından itibaren uzmanlık bölümlerinde bütün öğrenciler için devamı zorunlu olan temel formasyon dersleri yanında öğrencilerin kişisel ilgilerine cevap veren seçimlik derslere programlarda yer vermek suretiyle üniversiter eğitimin icaplarını daha iyi karşılayan bir ortam yaratabildiğimizi sanmaktayız.

Kalabalık sınıflarda öğrencilerin çalışmalara aktif şekilde katılmalarını sağlayacak öğretim metodlarının uygulanması güçlüğünü takdir ettiğimiz için birinci ve ikinci sınıfları öğretim üyesi imkânlarımız oranında gruplara bölme ilkesini kabul etmiş ve bunun uygulamasına bu yıl birinci sınıfta şimdilik üç ders için geçmiş bulunuyoruz.

Yabancı dil öğretimine verilen önem ötedenberi Mülkiye'nin özelliklerinden biridir. Ancak, yabancı dil öğretiminden aldığımız verimin özlediğimiz ölçüde tatmin edici olduğunu söyleyememenin üzüntüsü içindeyim. İtiraf etmeliyim ki, öğrencilerimizin yabancı dil öğretimi sorununun ciddiyle ele alınması konusundaki dilekleri bizi ne kadar sevindiriyorsa, mevcut imkânları değerlendirmek bakımından kendilerinden beklediğimiz ölçüde çaba harcamamaları da o derece üzmektedir. Yabancı dil öğretimi sorunu üzerine büyük bir duyarlılıkla eğilen Fakültemiz Genel Kurulu, titiz çalışmalardan sonra, mevcut Fakülte sınıflarına paralel zorunlu dil öğretimi yanında bir yıllık ihtiyarî yoğun dil öğretimini prensip olarak benimsemiş ve bunu mümkün olan en kısa zamanda gerçekleştirmek üzere gerekli hazırlıklara girişmiştir.

Fakültemizde 1957 yılında başlatılan Doktora öğretimi başarı ile sürdürülmektedir. Dördü 1967-68 öğretim yılında olmak üzere, 38 öğrenci bugüne kadar Siyasal Bilimler veya İktisat dallarından (Siyasî İlimler Doktoru) unvanını kazanmıştır. Doktora yönetmeliğimizde 1968-69 öğretim yılı başından itibaren yürürlüğe girmek üzere yaptığımız değişikliklerin doktora öğretimimizin seviyesini ve verimini yükselteceğine inanmaktayız.

Fakültemiz öğretim üyeleri ve yardımcıları kadromuzdaki gelişmeleri şöylece özetliyebilirim ;

Fakültemiz profesörlerinin sayısı, geçen yıl profesör olan Sait Kemal Mimaroğlu, Safa Reisoğlu ve Bülent Dâver arkadaşlarımızla 29'dur.

Doçent arkadaşlarımızın sayısı doçentlik sınavının türlü aşamalarını bugünlerde başarı ile geçmiş bulunan Vahdet Aydın, Deniz Baykal ve Mehmet Selik'le 19'a yükselmiş bulunuyor. Bunların dışında üç doçent arkadaşımız da askerlik görevlerini yapmak üzere geçici olarak Fakültemizden ayrılmış bulunmaktadır.

Ayrıca Fakültemizde öğretim yardımcısı olarak 4 öğretim görevlisi, 33 Asistan ve 29 yabancı dil okutmanı hizmet görmektedir.

Fakültemizde 1937'den 1963'e kadar 26 yıl çeşitli Mülkiyeli kuşaklarına bilgi ve irfan sunan çok değerli hocamız Prof. Dr. Hâmit Sadi Selen'i bu yıl kaybettik. Aziz hatırası önünde saygı ile eğilirim. Birkaç gün önce de camiamıza içten bir bağlılık ve özveri ile hizmet eden Fakültemiz Öğrenci Yurdu Müdürü Emekli Albay Mustafa Topbaş gözlerini yumdu. Hatırasını saygı ile anarım.

Fakültemizin bilimsel yayın faaliyeti, hızında eksilme olmaksızın devam etmektedir. 1967-1968 öğretim yılı içinde ders kitabı, monografi ve derleme olarak 26 eser yayınlanmıştır. Halen baskıda olan kitapların sayısı da 7'dir. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi muntazam olarak dolgun bir muhteva ile yayınlanmaya devam etmiş, geçen bir yıl içinde 5 sayı yayınlanmıştır.

Fakültemize bağlı beş enstitümüzün kollektif çalışmaları ile öğretim üye ve yardımcılarımızın inceleme, araştırma, yurt içinde ve yurt dışında konferans, kongre ve seminerlere tebliğ sunma gibi kişisel çalışmalarını sayarak sizleri yormak istemiyorum. Şu kadarını söyleyeyim ki, bu çalışmaların büyük çoğunluğunun ortak ve belirgin niteliği, geçmiş yıllarda da olduğu gibi, memleket sorunlarına yönelmiş bulunmalarıdır.

Halen 64.300 kitaba sahip bulunan Fakültemiz kitaplığı her yıl biraz daha gelişmektedir. Son bir yıl içinde satın alınan, bağış ve mübadele yolu ile elde edilen kitap sayısı 2.847'dir. Kitaplığımız 290 dergiye abone bulunmaktadır. Ayrıca yeni kurulan Basın ve Yayın Yüksek Okulu kitaplığında da 2.000 kitap ve 55 adet dergi koleksiyonu mevcuttur.

Son yıllarda Fakültemiz yoğun bir inşaat faaliyetine sahne olmuştur. Basın ve Yayın Yüksek Okulu binasının ana bölümü Ağustos 1968 de tamamlanarak bu öğretim yılı başında hizmete açıl-

mıştır. Okulun ek inşaatının da bu yıl içinde sona ermesiyle 200 kişilik kütüphane ve okuma salonu ile 300 kişilik konferans salonunun öğrencilerin istifadesine arzı mümkün olacaktır. Nice Mülkiyeli kuşaklarının anılarında özel bir yeri olan Fakültemizin sü-tunlu salonu kısa sürede eski haline çok yakın bir görünüşe kavu-şacaktır. Dekanlığı süresince, Fakültemizin akademik çalışmalarının düzenlenmesine olduğu kadar maddî tesislerimizin tamamlan-masına da büyük himmet sarfeden değerli selefim Prof. Aziz Kök-lü'ye huzurunuzda şükranlarımı sunmakla çok zevkli bir ödevi ye-rine getirmiş oluyorum.

Değerli misafirlerimiz, aziz Mülkiyeliler,

Geçen yıl dünyanın çeşitli memleketleri arasında Türkiyemiz de geniş çapta öğrenci hareketlerine sahne olmuştur. Bir ay önce Fakültemizin dıvarlarını da yalayan bu güçlü dalganın sosyolojik nedenlerinin ve çağımız toplumlarının oluşmasındaki etkilerinin tahliline girişmeksizin, olumlu ve olumsuz iki yönüne kısaca de-đinmek isterim.

Üniversite gençliğinin yetişmesinden sorumlu eğitimciler olarak metodlarını ve uygulama şekillerini tasvib etmesek de, gençliğin uyarısının üniversitelerimizi silkelediği ve ötedenberi çeşitli kade-melerdeki üniversite mensuplarının zorunluluğunu duymakta bir-leştikleri üniversite reformunu tezelden gerçeğe safhasına getirmiş olduğu bir gerçektir. Bu gelişmeyi sevinçle karşılar, re-formun gerçeğlesmesinde öğrencilerimizle karşılıklı güven ve an-layış zihniyeti içinde yürütülecek işbirliğinin temel unsur niteliği taşıdığına olan inancımı belirtmek isterim. Bu yolda, Ankara Üni-versitesi Senatosu'nun kararı gereğince Fakültemizde de kurul-muş olan profesör, doçent, asistan ve öğrencilerin eşit sayıda tem-sil edildiği Fakülte Karma Kurulu'nun faydalı hizmet göreceğine güvenim tamdır.

Öğrenci hareketlerinin olumsuz yönü eğitim ve öğretimin vaz-geçilmez ana koşulu olan hoca ile öğrenci arasındaki karşılıklı saygı, sevgi, güven ortamını tamiri güç şekilde yaralamak istida-dını bünyesinde taşımasıdır. şükranla kaydetmek gerekir ki, Fa-kültemizde Kasım ayı başında yapılan boykot hareketinin bu açı-dan zararlı bir etkisi olmamış, fakülte idaresi, hoca ve öğrenci ilişkileri boykot sırasında da saygı, sevgi ve güven havasından uzaklaşmamıştır. Bu sevindirici sonucu büyük ölçüde öğrencile-rimizin olgun davranışlarına borçlu olduğumuzdan şüphem yok-tur.

Değerli genç Mülkiyeliler, sevgili öğrencilerimiz,

Sözlerime Atatürk'ün biz Mülkiyelilere hitabını hatırlatarak son vermek istiyorum.

Atatürk Mülkiyelilere 1935 yılında şöyle demişti :

«Derhal bildim ki, bana içten sevgilerini haykıranlar, yarım asırdan beri büyük Türk Ulusunun tam anlamıyla millet olmasına çalışan, onunla en modern bir Türk Devleti kurmak için insanlık fedakârlıklarının hiç birini kendilerinden esirgemeyen, kültür, idare, intizam, devlet anlamlarını en son ilmî telâkkilere göre tebellür ettirmeye çalışmış ve çalışan yüksek arkadaşlarımdır.

Benim Türk Milletine, Türk Cumhuriyetine, Türklüğün istikbaline ait ödevlerim bitmemiştir; siz onları tamamlayacaksınız.»

Genç arkadaşlarım,

Atatürk Mülkiyeliye özge nitelikleri böyle çiziyor ve Mülkiyeliyi kendi eserini tamamlamakla görevlendiriyor. Bu nitelikleri kazanmak ve Atamızın verdiği görevi yerine getirmek yolunda durup dinlenmeksizin çaba harcamak. İşte Mülkiyelilerin hayat düsturu! Size Türk Milletinin, Türk Cumhuriyetinin, Atatürk devriminin hizmetinde sonsuz başarılar dilerim. Şunu da unutmamanızı özellikle isterim: Atatürk'ün Mülkiyelide görmek istediği niteliklerin kazanılması, onun verdiği ödevlerin lâayıklıya yerine getirilmesi, herşeyden önce fakülte sıralarında geçirdiğiniz şu sayılı yılları iyi kullanmanıza, bilgi dağarcığınızı zenginleştirip çalışma metodlarını kavramanıza bağlıdır. Türkiye Cumhuriyetinin, Atatürk devriminin bekçisi aydın gençler olarak elbette memleket davaları üzerinde ilginizi uyanık tutacak, düşüncenizi açıklayacak ve gerektiğinde, kanun sınırları içinde eyleminizi yürüteceksiniz; ancak, kitaplıklarda, sınıflarda, seminer odalarında beyin cevherini kullanan ve göz nurunu esirgemeyen gerçek üniversite öğrencisi hüviyetini kaybetmemenin milletinize, ailenize ve nefsinize karşı temel ödeviniz olduğunu da asla unutmayacaksınız. Goethe'nin «herkes evinin önünü süpürürse şehrin sokakları temiz olur» sözündeki derin anlam üzerinde düşünmeye hepinizi davet ederim.

Değerli misafirlerimiz,

Sevgili öğrencilerimiz,

Beni dinlemek sabrını gösterdiğiniz için teşekkürlerimi sunar, hepinizi saygı ve sevgi ile selamlarım.